

200307611-149

NORGES MUSIKKHØGSKOLE
Norwegian Academy of Music

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref:
200307611

Vår ref:
ML/2003/0937

Oslo, 2. februar 2004

RYSSDALSUTVALGETS INNSTILLING - HØRING

Det vises til brev av 14.11.2003 fra Utdannings- og forskningsdepartementet. Saken ble behandlet i Norges musikkhøgskoles styre 28.01.2004.

Vi vil først peke på to punkter i selve lovforslaget som etter vår mening må vurderes nærmere. Ut over dette vil vi peke på noen forhold som angår Norges musikkhøgskole mer spesielt i forhold til hovedtemaer i innstillingen.

Lovens omtale av kunstnerisk virksomhet

I den gjeldende lov heter det i § 2.1 at "Institusjonene under denne lov skal gi høgre utdanning som er basert på det fremste innen forskning, *kunstnerisk utviklingsarbeid* og erfaringskunnskap." Og i § 2.2 at "Institusjonene skal drive forskning og faglig utviklingsarbeid og/eller *kunstnerisk utviklingsarbeid*" (våre uthevinger).

I forslaget heter det nå i § 1 at loven har til formål å "fremme forskning på høyt internasjonalt nivå" (§ 1.1) og "Formidle kunnskap fra høyere utdanning og forskning, herunder om vitenskapelige metoder og resultater, ..." (§ 1.3). Her nevnes det ikke noe om kunstnerisk virksomhet, og dette reagerer vi på. Formuleringene om kunstnerisk virksomhet kom inn i den nåværende loven som en konsekvens av at man likestille forskning og kunstnerisk virksomhet som basis for høyere utdanningsinstitusjoner. Når dette nå er tatt bort, må vi tro at det ikke lenger skal være tilfelle. Vi tror imidlertid at dette ikke er tilsiktet, og ber om at det i den nye loven kommer lignende formuleringer som i den gjeldende lov.

Vi er klar over at "kunstnerisk" nevnes senere i loven, under § 1-4 Virkemidler og under § 1-6 Akademisk og kunstnerisk frihet. Dette erstatter imidlertid ikke at "kunstnerisk virksomhet" er utelatt fra den paragrafen som omhandler institusjonenes formål.

Lovens omtale av rektors åremål

I flertallets forslag for §6-4 foreslås det at rektors åremålsperiode kun kan fornyes en gang, mens det i mindretallets forslag heter at "Ingen kan være ansatt på åremål etter dette ledd i mer enn til sammen åtte

Norges musikkhøgskole

Postboks 5190 Majorstua
0302 Oslo
Tel: +47 23 36 70 00
Faks: +47 23 36 70 01
E-post: mh@nmh.no
Bankgiro: 7694 05 00679

Besøksadresse

Stuedsted Majorstua:
Gydas vel 6
Stuedsted Carl Berner:
Dæleneggata 26

Internet

<http://www.nmh.no>

Saksbehandler

Tove Kristin Kalsen
direktør
tove.k.kalsen@nmh.no
Direkte tel: 23 36 70 31

år". Begge formuleringene kan tolkes som en absolutt regel, med den følge at ingen kan være rektor mer enn to perioder eller et antall år, uansett når disse periodene/årene forekommer.

En alternativ tolking er at denne bestemmelsen også åpner for at en person kan fungere som rektor i mer enn to perioder, men at man *sammenhengende* bare kan fungere i to. Dersom dette siste er intensjonen, bør dette komme fram i loven eller i kommentaren.

Denne bestemmelsen, som begrenser funksjonstiden for rektor, er ikke nærmere diskutert. Selv om det ligger åpenbare begrunnelser bak den, bør man vurdere om dette er en fornuftig bestemmelse. Vi vil peke på at det kan oppstå situasjoner der en person som har gjennomført to perioder kan være aktuell for en tredje, og at det da bør være opp til ansatte og studenter (i valg) eller styret (ved ansettelse) å avgjøre om vedkommende skal lede institusjonen.

Tilknytningsform

Som en forholdsvis liten og spesialisert utdanningsinstitusjon med et visst elitepreg er det en del særtrekk ved Norges musikkhøgskole og de samfunnssektorene vi primært henvender oss til som kan bety at vår tilknytningsform til Staten ikke nødvendigvis bør være den samme som for institusjoner med bredere basis og flere studenter. Dette har vi imidlertid ikke utredet nærmere, men vi ser gjerne at den videre behandling av dette temaet åpner for å trenge inn i slike problemstillinger, forutsatt at den sterke tilknytningen til Staten er grunnlaget for tilknytning. I forhold til Ryssdalutvalget støtter vi mindretallets forslag om tilknytningsform, men vi åpner altså for nærmere vurderinger av dette.

Styreform og intern ledelse

I flertallets forslag til tilknytningsform ligger det også et forslag om en styresammensetning som avviker klart fra dagens ordning og fra mindretallets forslag. Norges musikkhøgskole har meget gode erfaringer med først to, nå fire, eksterne representanter i vårt styre på elleve. Dersom man går over til et styre med flertall av eksterne representanter, er det fare for at disse styremedlemmene kan oppfatte seg som (eller bli oppfattet som) representanter for institusjoner og organisasjoner utenfor NMH. En slik styresammensetning hadde NMH de første 12 år av sin tid, fra 1973. For NMH, som utdanner til et bredt spekter av aktiviteter i et musikkliv som er gjennomstyret av interesseorganisasjoner, vil eksterne medlemmer lett kunne havne som gisler for sin egen bakgrunn, og ikke som selvstendige representanter som skal arbeide for NMHs samfunnsansvar. I et styre der det er fire eksterne er det lettere å unngå en slik representativitetstenking, enn i et styre der man skal ha sju eksterne.

Et annet forhold er at flertallet i Ryssdalutvalget ser ut til å forestille seg at det er blokkvis stemming i styret. Det er ikke vår erfaring med den sammensetning styret har nå, her har det ikke vært snakk om "eksterne" overfor "interne" i stemmegiving.

Norges musikkhøgskole er en liten institusjon og styret har derfor i liten grad delegert saker videre i organisasjonen. Av denne grunn er det særlig viktig at det er faglig legitimitet i styret ved at den interne representasjonen er i flertall.

I diskusjonen om rektors oppgaver og rolle må man ikke svekke de faglige og strategiske forventningene til rektor som leder. Slike forventninger er nært knyttet opp mot rektor interne legitimitet, og ved NMH er den i dag nøye knyttet til at institusjonen selv velger rektor.

For øvrig gjennomfører vi i 2003/04 en ekstern evaluering av den interne styreform ved NMH. Endelige konklusjoner om framtidig intern styring og organisering tas vinteren 2005, med konsekvenser fra 1.8.2005. Et sentralt tema i denne evalueringen og debatten er nettopp det temaet Ryssdalutvalget var opptatt av: Å skape en såkalt sterk organisatorisk styringsform, som, uansett personer, gir mulighet til å foreta strategiske prioriteringer og ta klare valg og beslutninger med konsekvenser for hele institusjonen. Innenfor det nåværende lovverket mener vi at vi har alle de ønskelige muligheter å velge mellom.

Felles lov

Innenfor musikkutdanning er det i dag få private studieplasser på høyere nivå. Det har imidlertid oppstått institusjoner som retter seg mot spesielle nisjer i musikkutdanningen. Det viktige er at et felles lovverk ikke bare gir private institusjoner samme rettigheter som de statlige, men knytter dette til plikter og ansvar i et nasjonalt utdanningsystem.

Gratisprinsippet

Norges musikkhøgskole er opptatt av at høgre utdanning ved statlige institusjoner skal være gratis. I tillegg til at vi har dette som en prinsipiell holdning vil vi peke på at mange musikkstudenter har store økonomiske utlegg til instrumenter, og at deres økonomiske situasjon vil bli langt mer påvirket enn andre studenters dersom de også må betale studieavgift.

Ut over dette viser vi til uttalelsen fra Universitets- og høgskolerådet, som vi støtter.

Med vennlig hilsen
Norges musikkhøgskole

Harald Jørgensen
rektor

Tove Kristin Karlsen
direktør